

N:o 29.

Ank. till Riksd. Kansli d. 29 Febr. 1868, kl. 10 f. m.

Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 2) Utlåtande N:o 4, i anledning af väckt förslag om ändring uti 14 och 16 §§ af Kongl. Förordningen angående fattigvården i riket den 13 Juli 1853.

Utskottet har fått emottaga en i Andra Kammaren af Herr *Grafström* väckt motion (N:o 58), hvori föreslås ändring uti 14 § 1 mom. af 1853 års Förordning om fattigvården i riket, hvori bestämmes, att »i fråga om fattigförsörjning anses en hvar tillhöra det fattigvårdssamhälle, der han, då behof af fattigunderstöd för honom uppstår, författningsenligt är eller bort vara mantalsskrifven. Uppstår behof af fattigförsörjning inom de sex första månaderna efter det mantalsskrifning försiggått i den församling, i hvilken personen inflyttat, eller har mantalsskrifning skett med afseende å tilltänkt inflyttning, som ej blifvit verkställd; åligge försörjningen den församling, i hvilken personen näst förut varit eller bort vara mantalsskrifven. Detsamma gäller om personen under året före inflyttningen eller under förloppet af de första sex månaderna efter densamma af annat fattigvårdssamhälle åtnjutit understöd för sig, hustru eller hemmavarande barn under femton år.»

Uti 16 § af berörda förordning stadgas, att »inflyttar från ett till annat fattigvårdssamhälle antingen tjenstehjon, som i anseende till kroppslite eller obotlig sjukdom saknar full arbetsförmåga, eller ogift kvinna, som inom åtta månader derefter framföder lefvande barn, eller eljest någon, som hvarken är i allmän eller enskild tjenst, som i 5 § omförmäles, eller har besittningsrätt till så stort jordområde, som enligt gällande författning utgör vilkor för jordafsöndring, eller af något yrke eller annat loffligt näringsfång har sin försörjning, och uppstår behof af understöd för sådan

person först efter den tid, då fattigvårdssamhällets försörjningsskyldighet skulle med tillämpning af 14 § vidtaga; då må samhället ej destomindre ega att hos Konungens Befallningshafvande i länet, med uppgift å den församling, till hvilken personen före inflyttningen i fattigvårdshänseende förmodas hafva hört, göra ansökning om befrielse från densamma försörjning.

Motionären anser den i berörda förordning stadgade tid af sex månader för vinnande af försörjningsrätt inom kommun vara alltför kort och stundom föranledt till missbruk och har derföre föreslagit, att denna tid bör till ett år förlängas och i följd häraf 14 och 16 §§ i 1853 års Förordning i enlighet härmed förändras.

Huruvida berörda lagstadgande ledt till sådana missbruk, som i motionen antydes, har Utskottet sig ej bekant, men om ock i något fall sådant inträffat, torde likväl den föreslagna förändringen i andra afseenden leda till icke mindre orättvisor och klagomål komma att förspörjas i högre grad, än som varit fallet under den tid, som denna författning varit gällande.

På grund häraf får Utskottet värdsamt hemställa,

att motionen ej må till någon Kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 27 Februari 1868.

På Utskottets vägnar:

A. R. Falkman.

Reservationer:

af Herr *A. W. Chenon*;

af Herr *A. R. Falkman*: »Såsom ordförande inom Utskottet har jag undertecknat förestående Betänkande; men då jag hvarken i ett eller annat afseende kan detsamma godkänna och af sådan anledning vill mig deremot reservera, hänför jag mig till det förslag till betänkande i ämnet, som jag i egenskap af föredragande uppsatt; varande detta förslag af följande lydelse:

»Förut i ämnet gällande Författning af den 25 Maj 1847 (innehöll uti 14 § 1 mom. att, i fråga om fattigförsörjning, skulle en hvar anses

tillhöra det fattigvårdssamhälle, »der han, efter fyllda femton år, sist under trenne på hvarandra följande år stadigt vistats, utan att hafva åtnjutit fattigunderstöd, som af annat fattigvårdssamhälle eller Kronan ersättes.»

Med ändring häraf är uti 14 § 1 mom. af 1853 års Förordning, efter uttalande af den grundsats, att, »i fråga om fattigförsörjning, anses enhvar tillhöra det fattigvårdssamhälle, der han, då behof af fattigunderstöd för honom uppstår, författningsenligt är eller bort vara mantalsskrifven,» vidare stadgadt, att om behof af fattigförsörjning uppstår »inom de sex första månaderna efter det mantalsskrifning försiggått i den församling, i hvilken personen inflyttat, eller mantalsskrifning skett med afseende å tilltänkt inflyttning, som ej blifvit verkställd, så åligger försörjningen den församling, i hvilken personen näst förut varit eller bort vara mantalsskrifven; gällande detsamma, om personen under året före inflyttningen eller under förloppet af de sex första månaderna efter densamma af annat fattigvårdssamhälle åtnjutit understöd för sig, hustru eller hemmavarande barn under femton år.»

Uti 16 § af 1853 års Förordning är föreskrifvet, att om från ett till annat fattigvårdssamhälle inflyttar,

»antingen tjenstehjon, som i anseende till svårt kroppsslyte eller obotlig sjukdom saknar full arbetsförmåga,

eller ogift qvinna, som inom åtta månader derefter framföder levande barn;

eller eljest någon, som hvarken är i allmän eller sådan enskild tjenst, som i 5 § omförmäles;

eller har besittningsrätt till så stort jordområde, som, enligt gällande författning, utgör vilkor för jordafsöndring;

eller af något yrke, eller annat loffligt näringsfång har sin försörjning;

och uppstår behof af understöd för sådan person först efter den tid, då fattigvårdssamhällets försörjningsskyldighet skulle med tillämpning af 14 § vidtaga;

då må samhället ej desto mindre ega att hos Konungens Befallningshafvande i länet, med uppgift å den församling, till hvilken personen före inflyttningen i fattigvårdshänseende förmodas hafva hört, göra ansökning om befrielse från densammas försörjning.»

Då den år 1853 stadgade korta tid af sex månader för vinnande af försörjningsrätt inom kommun, som man icke förut tillhört, både kan föranleda och jemväl skall hafva föranledt till missbruk, har denna tid, genom en af Herr C. J. Grafström inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 58) ansetts böra till ett år förlängas, hvarföre ock föreslagits, »att 14 och 16 §§ i 1853 års Förordning måtte i enlighet härmed förändras.»

Ehvad

Ehvad det nya stadgandet i 1853 års författning må hafva blifvit i den grad missbrukadt, som i motionen antydes eller ej, torde det dock svårligen kunna bestridas, såsom i motionen jemväl yttras, att förändringen af tiden från *tre år* till blott *sex månader* var att från en öfverdrift falla in i en annan, fullkomligt motsatt.

En längre tid än den sålunda bestämda synes också erfordras för att med någon visshet kunna antaga, det en persons ombyte af vistelseort icke är af biafsigter föranledd; och då den af motionären föreslagna tid af *ett år* förefaller mig lämplig, samt genom bestämmandet deraf ordning och reda vinnes, utan att, på sätt i motionen äfven anföres, något samhälle kan skadas, men deremot fördel tillskyndas alla, som vilja handla ärligt och redligt, vill jag för min del värdsamt tillstyrka,

det Riksdagen täcktes, med bifall till motionen, hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om den ändring i Kongl. Förordningen den 13 Juli 1853, som deraf påkallas».

Häri instämde Herr C. Liljenmark.